

Indaszerű játékoság

Szöveg: Györfy Ákos

Kodály Zoltán írta egy 1944-ben megjelent tanulmányában, hogy „a zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: lelki vérszegénységben él és hal. Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, melyekbe csak a zene világít be”. Mondanom sem kell, hogy mennyire igaza volt és van ma is. A zene fontosságáról, életünkben betöltött központi szerepéről könyvtárnyi irodalom értekezik, ennek ellenére egyre inkább a modern, zaklatott életvitel peremvidékeire sodródik. Pedig nem volt ez mindig így, sőt. A zene évezredekken keresztül valóban a társadalom, a nemzetség, a törzs életének centrumában állt. Születéskor, halálkor, esküvőkor, szomorúságban, örömben mindig zene szólt. Az élet meghatározó állomásainak megvoltak a külön dalai, ahogy a különféle vidékeknek is megvoltak a maguk karakteresen különböző zenéi.

No de nem szeretnék itt önjelölt zenetörténészként okoskodni, mindez csak azért jutott eszembe, mert a Dalinda nevű énekesnő *Átjárók* című lemezét a maga felszabadult tisztaságával, erejével és lendületével gyógyszerként kellene felírni minden magyar háztartás számára. Gyógyszerként, gyógyírként, valamint annak ékes bizonyítékaként,

hogy a magyar népzene, magyar népdal igenis alkalmas arra, hogy életünket visszabillentse a normális, eredendően természetes kerékvágásba. A három énekesnő, Nádasy Fanni, Paár Julianna és Tímár Sára valami olyasmit valósított meg ezen a lemezen, ami a szó szoros értelmében a párját ritkítja. Pedig nem csinálnak semmi különösöt, csak énekelnek, mondhatnánk. Hát igen, énekelnek. De hogyan és mit? A Dalinda a capella zenekar, azaz az énekhangon kívül nem használ semmilyen hangszert, illetve ritkán megszólalnak ütőhangszerek mögöttük, de azok is csak még inkább hangsúlyozzák az énekhangokat. Csak énekelnek, írtam az előbb, de ez olyan éneklés, amely – hangozzék bármilyen közhelyesen – a teljes szabadság jegyében áll. A magyar népdalkincs elképesztő gazdagsága lefedi az ember teljes lelki életét. Nincs olyan lelkiállapot, amelyet a népdalok ne lennének képesek kifejezni. Az *Átjárók* című lemez bizonyos értelmezésben egy ilyen lelki keresztmetszet. Vannak itt önfeledt, vidám dalok, ahogy keservesek és szomorúak is. Vannak kamaszlányosan csicsérgő és évődő darabok, ahogy vannak olyanok is, amelyek az érett, sokat látott és tapasztalt női lélek legmélyéből szólnak.

A Dalinda tagjai nem ma kezdték a szakmát. Tímár Sárának korábban jelent már meg szólólemeze, Paár Julianna többek között a Tárkány Művek nevű, kiváló zenekarban énekelt, Nádasy Fanni pedig a Korinda együttesben mutatta meg, milyen remek énekesnő. A trió első lemeze (akkor még Fanni helyén Orbán Johannával) 2018-ban jelent meg *Dalinda* címmel, és már az is jelentős visszhangot váltott ki. Nem véletlenül. A debütáló lemez (és persze az új album) egyik legnagyobb erénye, hogy képes a célközönségen túl is hatni, azaz nem csak a népzene iránt elkötelezett, viszonylag szűk hallgatóságot szólítja meg. Ilyen jellegű lemezek esetében ez viszonylag ritka jelenség. A Dalindának azért sikerülhetett átugrania a szokásos ingerküszöbön, mert a népdalt, a népzénet nem egyfajta „skanzenként” kezeli, nem így viszonyul hozzá, hanem nagyon is élő és lélegző jelenségként. A három énekesnő bölcsen és finoman ráértett arra, hogy a magyar népdal időtlen, nincs korhoz és merev szabályokhoz kötve, hanem mindig és mindenhol képes működni, ha megfelelő érzékenységgel közelítünk hozzá. Semmi meglepő nincs abban, hogy a Dalinda az idei Womex – az egyik legjelentősebb világzenei fesztivál – magyar résztvevője volt, a magam részéről csak üdvözölni tudom, hogy a szervezők ráéreztek arra, miért időszerű és miért igazi hungarikum a trió zenei világa.

Már maga a név is abszolút telitalálat. Kevés olyan együttest tudnék hirtelen említeni, ahol a név és a zene ilyen tökéletesen fedi egymást. A név az „indaszerű játékoságra” utal – ahogy ők maguk is leírják a zenekar honlapján –, valamint arra, hogy egy folyamatosan alakuló, változó, folyton mozgásban lévő zenéről van szó. A Dalinda világa organikus világ, mintha magából a természetből sarjadt volna ki.

Elementáris, játékos, egyszerre könnyed és fajsúlyos lemez az *Átjárók*, három csillogóan tehetséges énekesnő tökéletes munkája. ■

Dalinda: *Átjárók*. Fonó Records, 2020